

Nyt fra Center for Selvmordsforskning

Årgang 15, nr. 2, januar 2018

Register for Selvmordsforsøg

-Hvorfor forsøger mennersker at begå selvmord?

Af Psykiatrisk sygeplejerske Anne-Katrine Thru Mikkelsen
& Cand.scient.san. Christina Petrea Larsen

Introduktion

Information omkring de udløsende og bagvedliggende omstændigheder ved registrerede selvmordsforsøg i Danmark kan findes i 'Register for Selvmordsforsøg'. På nuværende tidspunkt er der indsamlet data omkring de registrerede selvmordsforsøg fra to regioner, Region Nordjylland og Region Sjælland. Det er hensigten, at Register for Selvmordsforsøg på sigt skal indeholde data fra alle 5 regioner i Danmark.

'Register for Selvmordsforsøg' indeholder bl.a. variabelen "Omstændigheder". Data i omstændighedskategorien gør det muligt at få et større kendskab til de potentielle udløsende og bagvedliggende faktorer, der ligger til grund for, at et menneske forsøger at begå selvmord. Alle oplysninger behandles fortroligt og anonymt efter gældende lovgivning.

Metode

Data vedrørende personer, der er registreret på sygehuset (somatisk) i forbindelse med et selvmordsforsøg, er indhentet på baggrund af dataudtræk fra 'Landspatientregistret'. Det er dataudtræk på kontaktårsagskode 4 (selvmordsforsøg) med skadehandling EUW (somatisk), samt på ICD-10 koderne X60-84 (psykiatri). Disse data vil kunne findes i andre registre, dog adskiller 'Register for Selvmordsforsøg' sig ved, at data i dette register er valideret. Der er således foretaget en vurdering af hvert enkelt registreret selvmordsforsøg. Validering er med til at afklare, hvorvidt der faktisk er tale om et selvmordsforsøg. Igennem erfaringen med

dataindsamling til registret viser det sig, at der er et større antal selvmordsforsøg, der ikke opfylder den anvendte definition på et selvmordsforsøg, derfor er valideringen vigtig. Center for Selvmordsforskning arbejder ud fra WHO's definition af selvmordsforsøg. Denne definition anvendes også ved registrering af selvmordsforsøg, når personen kommer ind på sygehuset (Basisregistrering af sygehuspatienter).

Data omkring de enkelte selvmordsforsøg indhentes via dataudtræk samt journaladgang til personens journal. Ved hvert enkelt selvmordsforsøg registreres følgende variable fra patientjournalen: tid, dato, alder, køn, registreringssted, kontaktårsagskode 4 (selvmordsforsøg), metode, medicin. Endvidere indsamles data i relation til omstændighederne ved selvmordsforsøget - de proximale (udløsende) omstændigheder og de distale (bagvedliggende) omstændigheder.

I 'Register for Selvmordsforsøg' findes der 17 forskellige kategorier af proximale og distale omstændigheder.

Resultater

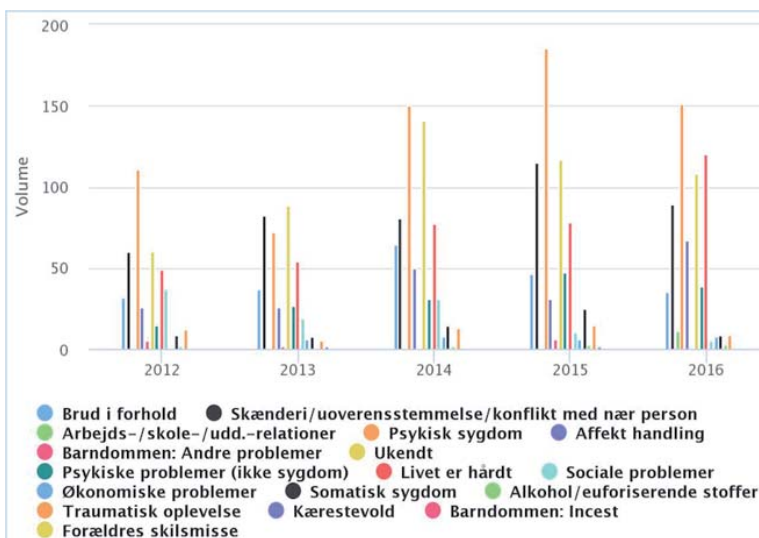
De her præsenterede resultater viser resultaterne af de proximale og distale omstændigheder i relation til de registrerede selvmordsforsøg. Resultaterne er baseret på i alt n=2.913 registrerede selvmordsforsøg registreret i Region Nordjylland og Region Sjælland i årene 2012-2016 (kvinder n=1.898) (mænd n=1.015).

Center for Selvmordsforskning varetager forskning i selvmordsadfærd samt registrering af selvmord og selvmordsforsøg.

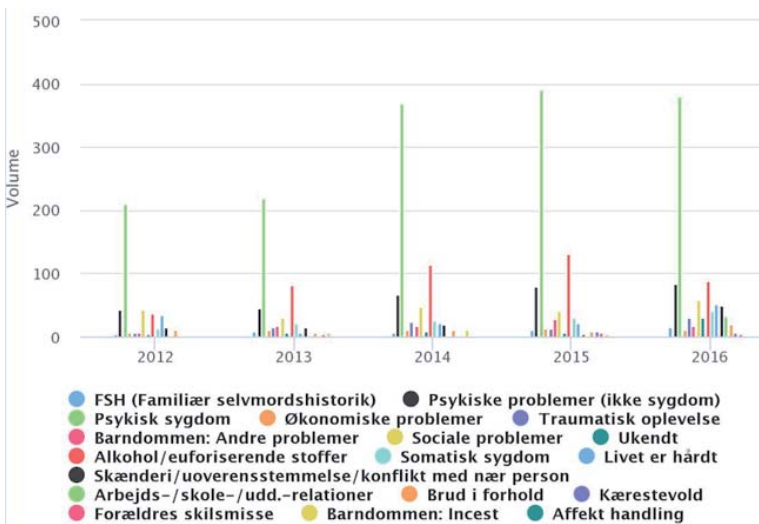
Centret er selvejende institution under Børne- og Socialministeriet.

Center for Selvmordsforskning
Bangs Boder 28-30,
st. th.
5000 Odense C
Tlf. 66 13 88 11
selvmordsforskning.dk

Figur 1 Proximale/udløsende faktorer

Figur 2 Distale/bagvedliggende faktorer

Fordelingen er som illustreret i Figur 1: proximale/udløsende omstændigheder og Figur 2: distale/bagvedliggende omstændigheder.

Variablen 'Ukendt' inkluderer de selvmordsforsøg, hvor personens journal ikke har indeholdt tilstrækkelig data omkring omstændighederne ved selvmordsforsøget. Registreringen er udelukkende baseret på de oplysninger, der fremgår af personens journal og dermed ikke direkte fra personen selv.

Som det illustreres i Figur 1 er den udløsende omstændighed i årene 2012, 2014, 2015, 2016 'Psykisk sygdom'. I 2013 er den 'ukendt'.

Den næsthøypigste proximale omstændighed fordeler sig over flere forskellige kategorier. Fælles for årene 2012 og 2013 er

kategorien 'Skænderi/uoverensstemmelse/konflikt med nær person'.

For årene 2014 og 2015 er det omstændigheden 'Ukendt', der er den næsthøypigste, og i 2016 er det omstændigheden 'Livet er hårdt'.

Som det illustreres i Figur 2 er den høypigst registrerede distale/bagvedliggende omstændighed for alle årene 'psykisk sygdom'.

Den næsthøypigste distale omstændighed for året 2012 er 'Psykiske problemer'. I årene 2013, 2014, 2015, 2016 er det omstændigheden 'Alkohol/euforiserende stoffer', der er næsthøypigst

Diskussion

Antallet af registrerede selvmordsforsøg må betragtes som 'Toppen af isbjerget'. Det er ikke alle, der forsøger selvmord, som har kontakt til sygehusene, og dermed bliver de ikke registreret. Data, der fremgår af personens journal, afhænger af hvilken information, lægen får indsamlet ved journaloptagelsen. Til tider kan personen være sparsom med at give information omkring selvmordsforsøget. Denne information har i den sidste ende betydning for resultatet af data. Derfor må konklusioner, der er baseret på omstændighederne ved selvmordsforsøgene, drages med forsigtighed og forbehold.

Konklusion

Svaret på spørgsmålet om hvorfor mennesker forsøger at begå selvmord er komplekst at besvare. Der er ofte flere omstændigheder, der influerer på et sådant valg. Dette er sammenligneligt med anden eksisterende forskning på området. Variablene proximale – og distale omstændigheder må derfor forsat undersøges yderligere ved indsamling af data til 'Register for Selvmordsforsøg'.

Yderligere information:
 For yderligere information kan der rettes henvendelse til sygeplejerske Anne Katrine Thru Mikkelsen, e-mail: akm@cfsmail.dk eller sundhedsfaglig akademisk medarbejder Christina Petrea Larsen, e-mail: crpe@cfsmail.dk

Der kan endvidere findes oplysninger om projektet på Center for Selvmordsforsknings hjemmeside: www.selvmordsforskning.dk hvor der også, via 'Statistikbanken', er mulighed for selv, at hente anonymiseret data fra de to regioner.

Projektet er gennemført med støtte fra H. Lundbeck A/S og Børne- og Socialministeriet.